

ALENA RYŠÁNOVÁ

FOTBAL, TO JE HRA

ZÁBAVNÝ PRŮVODCE
SVĚTEM FOTBALU

edika.

Fotbal, to je hra

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.edika.cz
www.albatrosmedia.cz

edika.

Alena Ryšánová
Fotbal, to je hra – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Alena Ryšánová

FOTBAL, TO JE HRA

zábavný průvodce světem fotbalu

edika.

FOTBAL, TO JE HRA

zábavný průvodce světem fotbalu

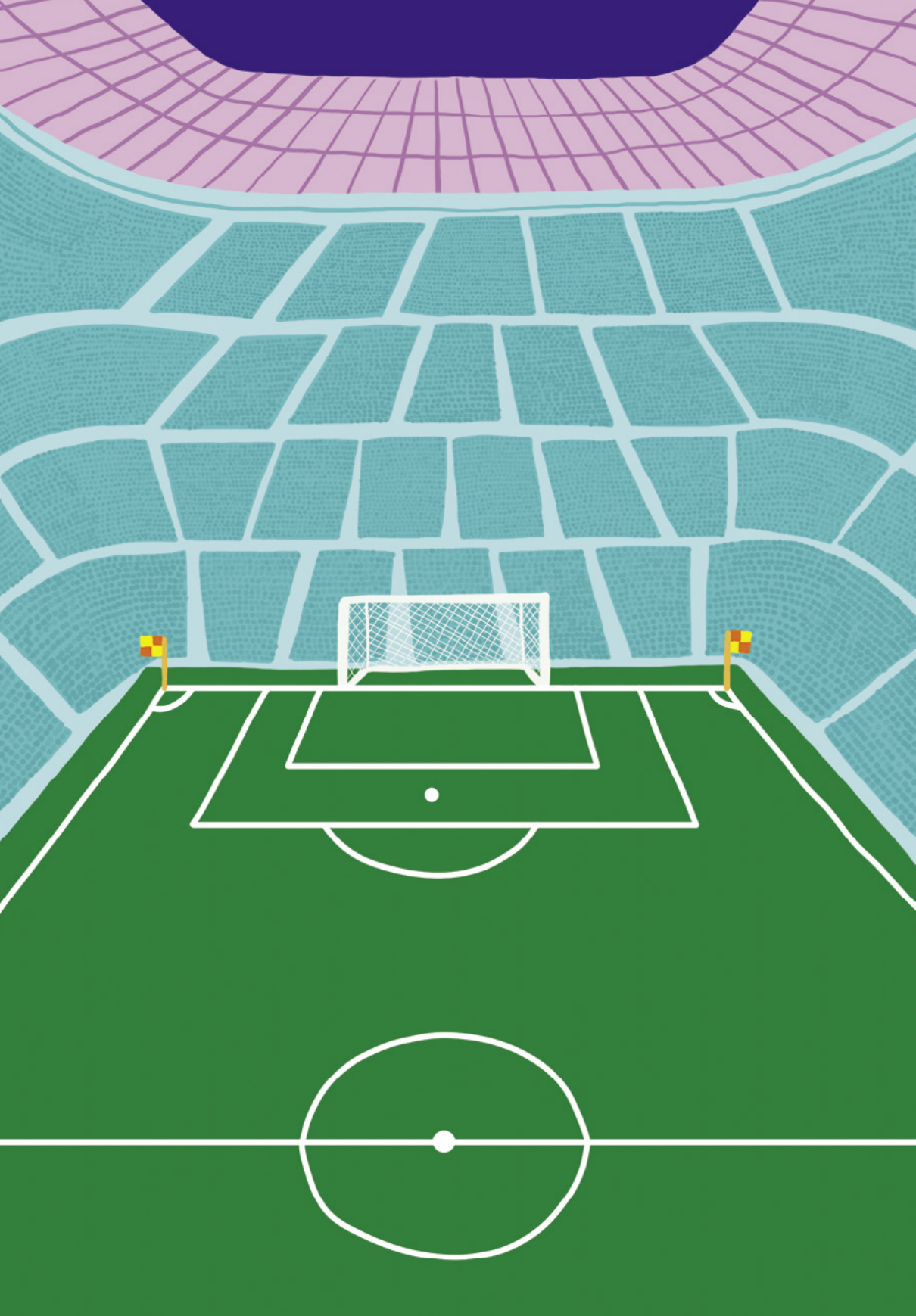

Obsah

Základy	9
Co je to fotbal?	9
Složení týmu	10
Průběh hry	13
Remíza	16
Kopy 17	
Ofsajd	23
Vhazování	23
Karty 24	
Rozhodčí	26
Hřiště	30
Kvízy a hry	32
Historie	37
Vznik fotbalu	37
Mezinárodní soutěže	46
Národní soutěže	48
Ocenění pro nejlepší fotbalisty	50
Kvízy a hry	53
Fotbal v ČR	58
Vznik českého fotbalu	58
Na mezinárodním poli	65
Dušan Uhrin	66
Karel Brückner	66
Ivan Hašek	67

Česká nejvyšší liga	67
Kvízy a hry	69
Výstroj	74
Výstroj hráče	74
Výstroj brankáře	76
Historický vývoj výstroje	77
Kvízy a hry	81
Nejlepší fotbalisté	86
Celosvětově	86
Pelé	87
Eusébio	88
Franz Anton Beckenbauer	89
Johan Cruyff	90
Michel Platini	91
Diego Maradona	92
Zinedine Zidane	93
Ronaldo	94
Cristiano Ronaldo	95
Lionel Messi	96
V Česku a Československu	97
František Plánička	98
Josef Bican	99
Josef Masopust	100
Andrej Kvašňák	101
Ivo Viktor	102
Antonín Panenka	103
Pavel Nedvěd	104
Jan Koller	105

Tomáš Rosický	106
Petr Čech	107
Tomáš Souček	108
Patrik Schick	109
Ženy fotbalistky	110
Mia Hamm	111
Birgit Prinz	112
Abby Wambach	113
Carli Lloyd	114
Marta Vieira da Silva	115
Alex Morgan	116
Jennifer Hermoso	117
Alexia Putellas	118
České fotbalistky	119
Gabriela Chlumecká	120
Petra Bertholdová	121
Lucie Voňková	122
Kateřina Svitková	123
Barbora Votíková	124
Andrea Stašková	125
Různé druhy fotbalu	126
Malý fotbal	126
Futsal	127
Plážový fotbal	128
Věděli jste, že...	130
Zajímavosti	130
Řešení kvízů	134

ZÁKLADY

Co je to fotbal?

Fotbal je nejpoblárnější týmový míčový sport na světě. Název „football“ vznikl spojením dvou anglických slov, a to konkrétně *foot* (noha) a *ball* (míč). V americké angličtině se výraz *football* používá pro americký fotbal a pro ten „náš“ fotbal se užívá výraz *soccer*. V Česku je také známý pod starším názvem kopaná. Popularitu si tento sport získal nejspíš díky tomu, že má jednoduchá pravidla, a je tedy velice snadné ho začít hrát. Stačí pouze míč, který může být vytvořen z různých materiálů. Díky tomu se fotbal prosadil i v těch nejchudších a nejbzdálenějších místech světa.

Ve fotbale je cílem hry dát jednoduše více gólů než soupeř. Ve stručnosti se dá říct, že se hraje s kulatým míčem, jímž hráči pohybují po zpravidla travnaté hrací ploše kopáním či hlavičkami a pomocí přihrávek spoluhráčům a střelbou na soupeřovu branku se snaží obelstít druhý tým, přemoci brankáře a dostat míč za jeho záda.

Složení týmu

V zápase proti sobě vždy nastoupí dva týmy. Každý z nich má v hracím poli jedenáct hráčů, z nichž jeden je brankář. Dalších deset hráčů běhá po hřišti.

Dále může mít každý tým na střídačce několik náhradníků, ovšem během zápasu může do hry nastoupit maximálně pět z nich. Střídání se smí uskutečnit pouze při přerušení hry a se souhlasem rozhodčího. Hráč, který byl během zápasu vystřídaný, se už nesmí znovu vrátit do hry.

Hráči mají na hřišti rozdělené úkoly a podle toho se také rozdílně označují jako brankáři, obránci, záložníci a útočníci.

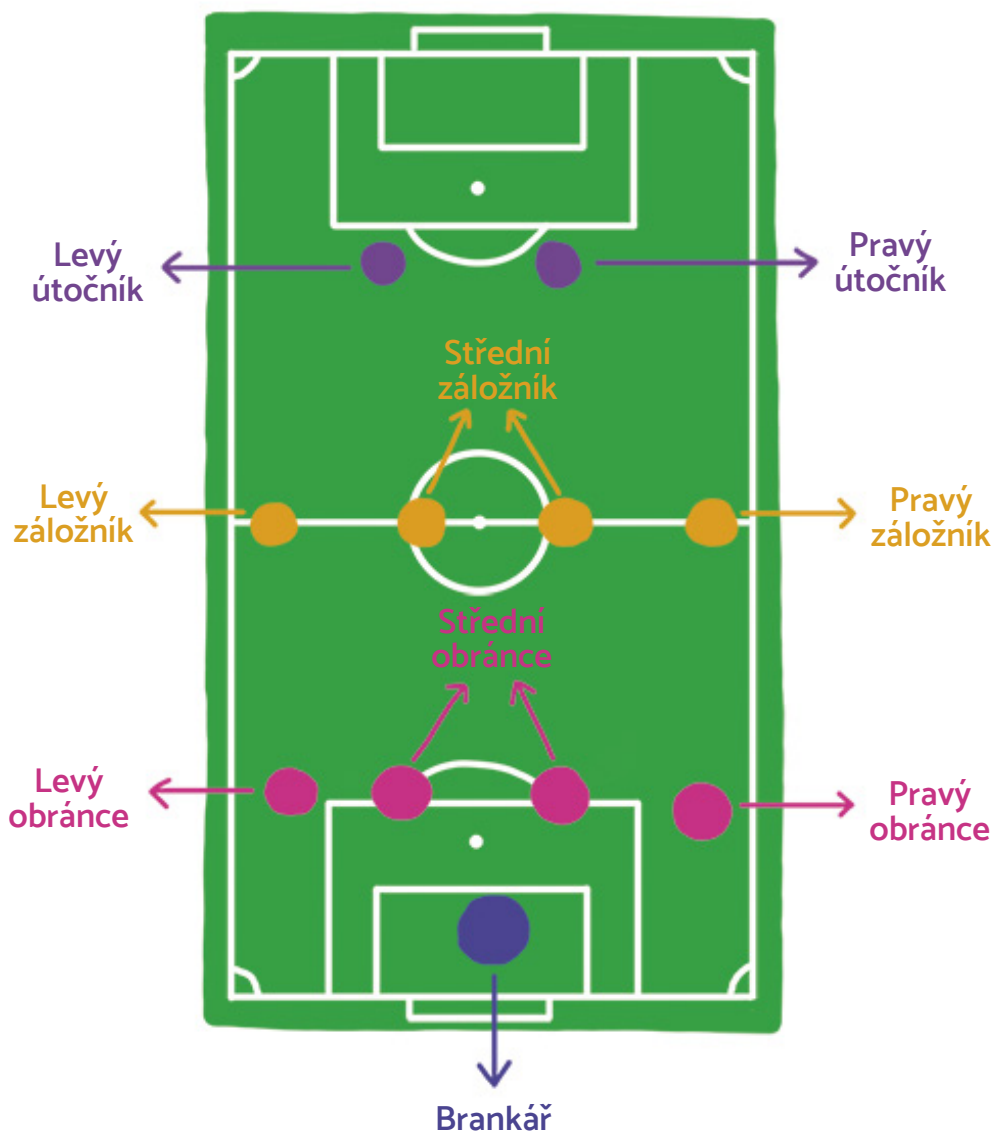
Brankář má zpravidla jiný dres než jeho tým, aby se odlišil od ostatních hráčů. Jako jediný může v pokutovém a brankovém území (okolí své branky) chytat a odehrát míč rukama. Jeho hlavním úkolem je zabránit soupeři ve vstřelení gólu a bránit tak co nejlépe branku svého týmu.

Obránci mají v podstatě stejný úkol jako brankář, s tím rozdílem, že oni míč do rukou chytat nesmí. Snaží se bořit hru a překazit útoky soupeře. Pohybují se převážně na vlastní polovině hřiště (tedy na té polovině, kde se zrovna nachází brankář jejich týmu). Tradičně je můžeme dále rozdělit do 4 dílčích rolí: střední obránce a krajní obránce (podle pozice v obranné sestavě), ofenzivní obránce (schopný pomáhat v záloze a s útočnými akcemi) a stoper (jehož rolí bývá poslední obrana před brankářem a řízení celé obranné formace, ale dnes již tato role nebývá příliš často k vidění).

Záložníci tvoří přechod mezi obranou a útokem, takže jsou takovým středem týmu. Pohybují se po celém hřišti a podle potřeby se zapojují do hry tam, kde je to nutné, takže jejich rolí je jak útočit, tak bránit. Proto je rozdělujeme na defenzivní (obrné) a ofenzivní (útočné) podle úkolů, které musejí při hře plnit. Dále je tu středový záložník, který má za úkol „tvořit hru“, což znamená, že většinou zakládá útočné akce a vymýšlí různé rozehrávky svým spoluhráčům. To je důvod, proč by měli být fyzicky nejlépe vybaveni, jelikož za zápas zpravidla naběhají nejvíce.

Útočníci mají za úkol zakončovat útočné akce střelbou na branku, dávat góly a narušovat zakládání útočných akcí soupeře. Útočníci musí

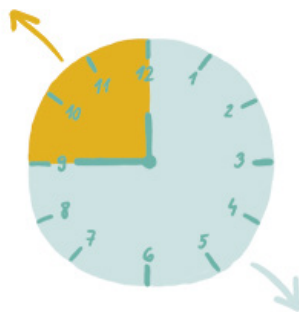
umět vedle přesných kopů také mistrné hlavičky, protože se zapojují do akcí v okolí brány soupeře. Pohybují se převážně na polovině soupeře a jen málokdy se zapojují do obrany.

Průběh hry

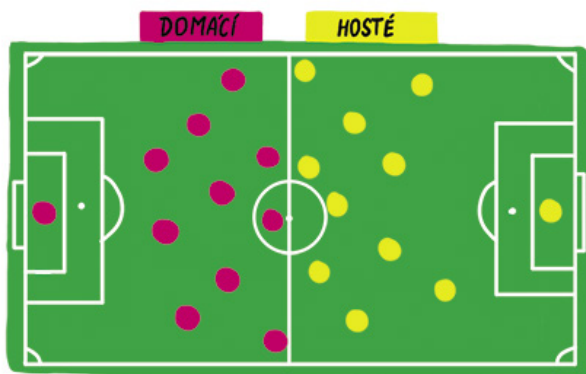
Fotbalový zápas trvá 90 minut a je rozdělen na dva 45minutové poločasy, mezi kterými je 15minutová přestávka. Po uplynutí 1. poločasu dochází ke střídání stran. Čas běží nepřetržitě i při přerušení hry, ale na konci obou poločasů rozhodčí rozhodne, kolik minut se bude nahrazovat čas ztracený například střídáním nebo ošetřováním zraněných hráčů.

Pauza
(15 min)

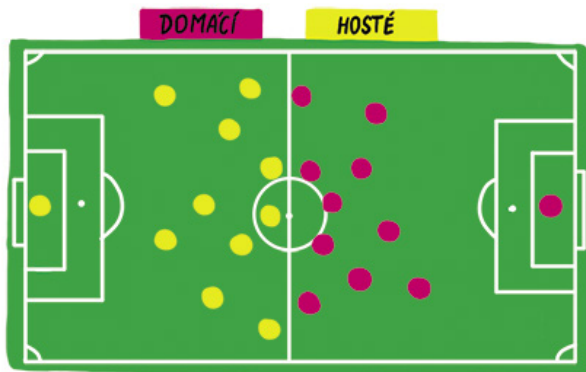

Hra
(45 min)

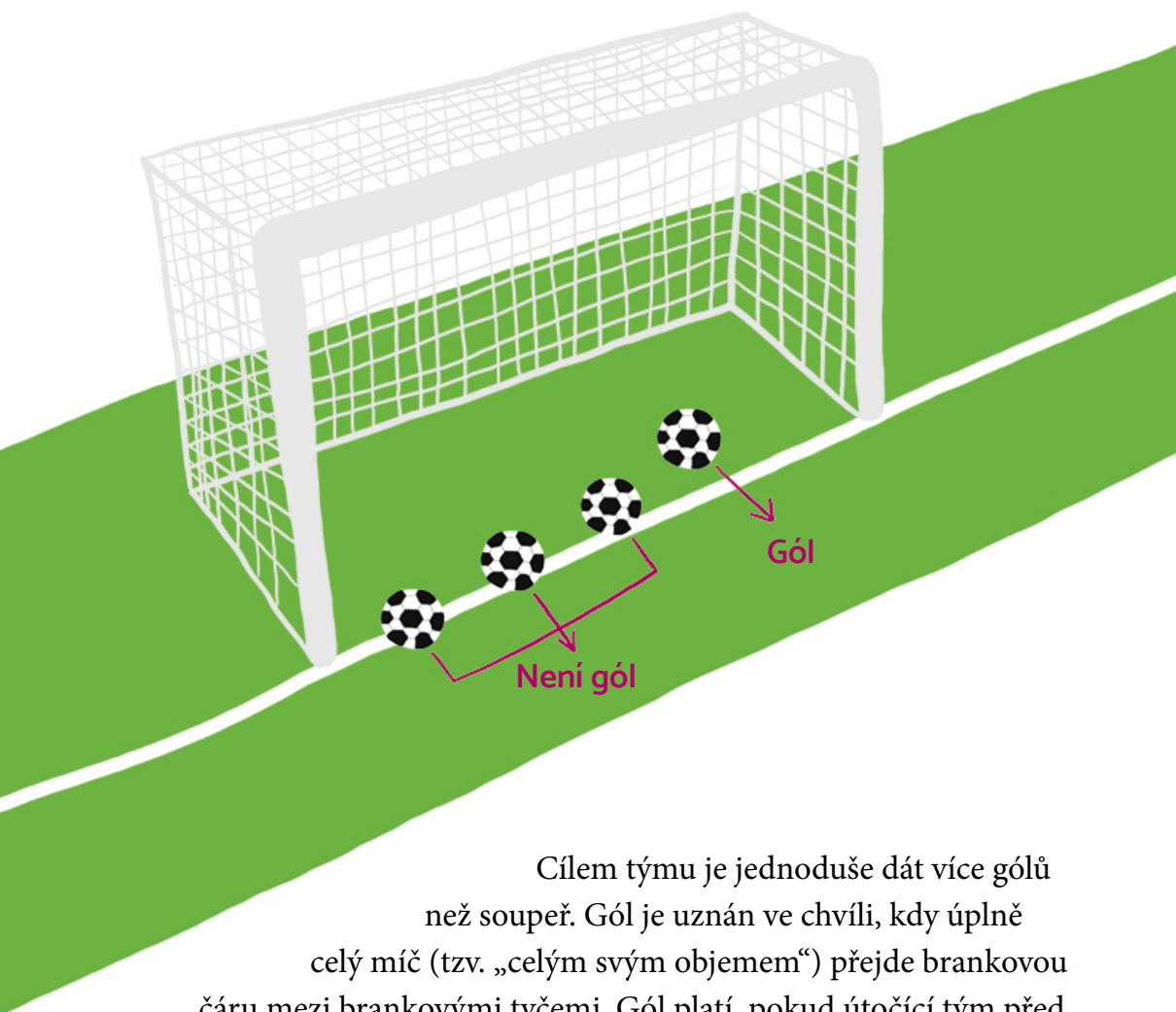
1. poločas

2. poločas

Pozn.: V dětských a mládežnických kategoriích se používá zkrácená doba hry – u mladšího dorostu a dorostenek má každý poločas 40 minut, u starších žáků a žákyň 35 minut, mladší žáci hrají 2 × 25 minut nebo 2 × 30 minut, starší přípravky hrají 3 × 16 až 20 nebo 2 × 25 minut, mladší pak 3 × 12 až 16 nebo 2 × 20 minut.

Cílem týmu je jednoduše dát více gólů než soupeř. Gól je uznán ve chvíli, kdy úplně celý míč (tzv. „celým svým objemem“) přejde brankovou čáru mezi brankovými tyčemi. Gól platí, pokud útočící tým před tím neporušil žádné pravidlo.